



ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๕๐๕/๙๗๒๓๙



กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กม. ๑๐๔๐

3/137
หน้า ๒๖ ก.ศ. ๕๘
เวลา ๑๘.๒๕๔

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่นสำหรับโครงการรถไฟฟ้าเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ – รังสิต ระยะที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๙๙๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐
๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๕๓๕๔ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๒
๓. พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยความร่วมมือทางการเงินระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่น

(Exchange of Notes) และเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖ แผ่น

๓. ร่างสัญญาเงินกู้ จำนวน ๑๕ แผ่น

๔. General Terms and Conditions for Japanese ODA Loan ฉบับเดือนพฤษจิกายน
ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๑๖ แผ่น

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่นสำหรับโครงการรถไฟฟ้าเมือง (สายสีแดง)
ช่วงบางซื่อ – รังสิต ระยะที่ ๒ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
ตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ (๑) เรื่องที่
กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐมนตรี ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๕๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หัวอmorph ศรีดิษฐ์ เทวกุล)
กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องดิบ

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังได้ลงนามในหนังสือถึงเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยเพื่อทำบทบาทขอใช้เงินกู้รัฐบาล
ญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการด้วยเงื่อนไขเงินกู้แบบ Preferential Terms สำหรับโครงการรถไฟฟ้าเมือง (สายสีแดง)
ช่วงบางซื่อ – รังสิต (โครงการรถไฟฟ้าสีแดง) ระยะที่ ๒ และเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๘ รัฐบาลญี่ปุ่น
ได้ประกาศการให้กู้เงินอย่างเป็นทางการแก่ประเทศไทยสำหรับโครงการรถไฟฟ้าสีแดง ระยะที่ ๒ วงเงิน
๓๕,๒๐๓ ล้านเยน

๑.๒ ผู้คณะกรรมการรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ อนุมัติให้การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย
(รพท.) ดำเนินโครงการรถไฟฟ้าเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ – รังสิต (หนังสือที่ อ้างถึง ๑)

- คณะกรรมการตีมดี้อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๒ อนุมัติให้กระทรวงการคลังกู้เงินสำหรับโครงการดังกล่าวในนามรัฐบาลไทยจากรัฐบาลญี่ปุ่นผ่านองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) และได้มีการลงนามในสัญญาเงินกู้ระหว่างกระทรวงการคลังและ JICA ระยะที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ วงเงินกู้ ๖๓,๐๑๘ ล้านเยน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑.๔๐ ต่อปี อายุเงินกู้ ๒๕ ปี รวมระยะเวลาต่อหนี้ ๗ ปี (หนังสือที่อ้างถึง ๒) โดยเงินกู้ JICA ดังกล่าว กระทรวงการคลังได้นำไปให้ รฟท. กู้เงินต่อเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการไฟฟ้ารายสีแดง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการตีม

เนื่องจากพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๙ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (หนังสือที่อ้างถึง ๓) มาตรา ๒๒ และ ๒๕ กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการตีมในการพิจารณา อนุมัติให้กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและนำมายให้รัฐวิสาหกิจกู้ต่อ จึงมีความจำเป็น ต้องเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการตีมเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๘ วงเงินกู้ JICA ระยะที่ ๑ วงเงิน ๖๓,๐๑๘ ล้านเยน มีการ เปิกจ่ายแล้ว จำนวน ๔๙,๓๘๘ ล้านเยน ซึ่ง รฟท. ประมาณการว่า วงเงินกู้ที่เหลือจำนวน ๓,๖๓๐ ล้านเยน จะสามารถรองรับการเบิกจ่ายได้จนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ จึงจำเป็นต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตีมและ ลงนามในสัญญาเงินกู้ระยะที่ ๒ ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ และขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดทำความเห็นทางกฎหมายในโอกาสแรก เพื่อให้สัญญาเงินกู้มีผลบังคับใช้และสามารถเบิกจ่ายเงินกู้เพื่อให้ การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อก่อสร้างรถไฟฟ้าสายช่อง ๗ ช่วงบางซื่อ – รังสิต โดยให้สถานีบางซื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมเพื่อการเดินรถไฟฟ้าไปสยามสไลเดอร์และสายอีสาน รวมทั้งเป็นศูนย์กลางด้านการเดินทางจากภาคใต้และตะวันออกในอนาคต โดยจะเชื่อมต่อกับโครงการ รถไฟฟ้าสายช่อง ๗ ช่วงชั้น ๔ ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกในการเดินทางให้กับประชาชน รวมทั้ง ลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง

๔.๒ ความร่วมมือทางการเงินและเงื่อนไขเงินกู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานของ รัฐบาลญี่ปุ่น โดยกระทรวงการคลังได้ดำเนินการเจรจาในรายละเอียดของร่างหนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วย ความร่วมมือทางการเงินระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่น (Exchange of Notes) และเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และเจรจาต่อไปกับ รฟท. ในร่างสัญญาเงินกู้กับ JICA

๔.๓ ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยความร่วมมือทางการเงินระหว่างรัฐบาลไทย กับรัฐบาลญี่ปุ่นและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๔.๓.๑ รัฐบาลญี่ปุ่นตกลงที่จะให้กระทรวงการคลังกู้เงินผ่าน JICA สำหรับโครงการ รถไฟฟ้ารายสีแดง ระยะที่ ๒ วงเงิน ๓๔,๒๐๓ ล้านเยน โดยมีเงื่อนไขเงินกู้แบบ Preferential Terms ดังนี้

- (๑) อายุเงินกู้ ๒๐ ปี (รวมระยะเวลาต่อหนี้ ๖ ปี)
- (๒) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๔๐ ต่อปี
- (๓) อัตราดอกเบี้ยสำหรับการจ้างที่ปรึกษาร้อยละ ๐.๐๑ ต่อปี
- (๔) Front-End Fee ร้อยละ ๐.๒๐ ของวงเงินกู้ (ชำระครั้งเดียวภายใน ๖๐ วัน หลังจากสัญญาเงินกู้มีผลบังคับใช้)
- (๕) ระยะเวลาเบิกจ่ายเงินกู้ ๓ ปี

๔.๓.๒ การชำระคืนเงินดันและดอกเบี้ยภายใต้เงินกู้ดังกล่าวจะได้รับยกเว้น
ภาษีอากรตามกฎหมายไทย และรัฐบาลไทยจะอนุญาตให้บุคคลสัญชาติญี่ปุ่นที่จำเป็นต้องเข้ามาในประเทศไทย
เพื่อปฏิบัติงานตามโครงการเงินกู้ รวมทั้งพำนักอยู่ในประเทศไทยได้ตามกฎหมายเท่าที่จำเป็น

๔.๓.๓ สำหรับการขนส่งทางเรือและการประกันภัยทางทะเลของสินค้าที่จัดซื้อ
ด้วยเงินกู้สำหรับโครงการดังกล่าว รัฐบาลไทยจะคงเดิมการกำหนดข้อบังคับเดิม ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการ
แข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรมระหว่างบริษัทเดินเรือและบริษัทประกันภัยของทั้งสองประเทศ

๔.๓.๔ รัฐบาลไทยจะต้องใช้เงินกู้อย่างเหมาะสมสำหรับโครงการ ดูแลความปลอดภัย
ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างและการดำเนินโครงการ และดูแลให้สิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น
ได้รับการใช้และบำรุงรักษาอย่างเหมาะสม

๔.๓.๕ ขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินกู้ เงื่อนไขการซื้อสินค้าและบริการของโครงการ
ให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของ JICA โดยใช้วิธีการประกวดราคาแบบนานาชาติ
(International Competitive Bidding) ยกเว้นในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้

๔.๓.๖ ผู้กู้จะต้องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าตรวจสอบข้อมูลการจัดซื้อ
จัดจ้างเพื่อให้การดำเนินงานมีความเป็นธรรมและโปร่งใส และเมื่อ JICA ร้องขอ ผู้กู้จะต้องจัดส่งรายงานของ
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้กับ JICA

๔.๔ ร่างสัญญาเงินกู้ (สิงที่ส่งมาด้วย ๓)

กระทรวงการคลังได้ร่วมกับ รฟท. เจรจาในรายละเอียดของร่างสัญญาเงินกู้ โดยมี
สาระสำคัญสอดคล้องกับเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยความร่วมมือทางการเงินระหว่าง
รัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่นที่กล่าวข้างต้น และ General Terms and Conditions for Japanese ODA
Loan (GTC) ฉบับเดือนพฤษจิกายน ปี ๒๕๕๗ (สิงที่ส่งมาด้วย ๔) ซึ่ง GTC เป็นเอกสารหลักที่สัญญาเงินกู้
ใช้อ้างอิง โดย GTC จะกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการกู้เงินจากรัฐบาลญี่ปุ่น เช่น
กำหนดให้กฎหมายญี่ปุ่นเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับสัญญาเงินกู้ วิธีการใช้คณานุญาโตตุลาการในการระงับ
ข้อพิพาท แนวปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินกู้ และวิธีการคิดดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม

๔.๕ ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยความร่วมมือทางการเงินระหว่างรัฐบาลไทยกับ
รัฐบาลญี่ปุ่นและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ร่างสัญญาเงินกู้ และ GTC ฉบับปี ๒๕๕๗ เป็นเอกสารมาตรฐานที่รัฐบาล
ญี่ปุ่นใช้กับทุกประเทศที่รับเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น ซึ่งมีเนื้อหาสาระสำคัญส่วนใหญ่เช่นเดียวกับความตกลงที่ได้มีการ
ลงนามภายใต้โครงการเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่นอื่นๆ ที่ผ่านมา รวมถึงโครงการรถไฟสายสีแดง ระยะที่ ๑ ที่ลงนามเมื่อ
วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๒

๔.๖ เงินกู้ดังกล่าวข้างต้นได้รับการบรรจุเป็นโครงการหลักในแผนการก่อหนี้ใหม่ของ
รัฐบาล หมวดกู้ต่างประเทศเพื่อให้กู้ต่อ ภายใต้แผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ แล้ว

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบร่างหนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยความร่วมมือทางการเงินระหว่างรัฐบาลไทยกับ
รัฐบาลญี่ปุ่นและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และร่างสัญญาเงินกู้ ซึ่งมีสาระสำคัญตามนี้ข้อ ๔.

๕.๒ อนุมัติให้กระทรวงการคลังกู้เงินในนามรัฐบาลไทยจากองค์กรความร่วมมือ
ระหว่างประเทศของญี่ปุ่นสำหรับโครงการรถไฟฟ้ามหานคร (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ – รังสิต ระยะที่ ๒ วงเงิน
๓๕,๒๐๓ ล้านเยน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กล่าวข้างต้น และอนุมัติให้ รฟท. กู้ยืมเงินต่อจากกระทรวงการคลัง
ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของกระทรวงการคลังที่จะได้ตกลงกับ รฟท. ต่อไป

และให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้แก่ รพท. เพื่อชำระหนี้คืนแก่แหล่งเงินกู้โดยตรงสำหรับเงินต้นและดอกเบี้ย รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมอบหมายเป็นผู้ลงนามในนามรัฐบาลไทยในหนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยความร่วมมือทางการเงินระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่นและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และลงนามในสัญญาเงินกู้กับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น

๕.๔ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดทำความเห็นทางกฎหมายสำหรับสัญญาเงินกู้ดังกล่าวในโอกาสแรกภัยหลังจากที่ได้มีการลงนามในสัญญาเงินกู้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาชี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
สำนักนโยบายและแผน
โทร ๐๒ ๒๖๔ ๘๐๕๐ ต่อ ๕๕๐๙
โทรสาร ๐๒ ๒๗๓ ๙๑๔๔